

Umowy B2B w praktyce. Aspekty prawne, podatki, ZUS + wzory do pobrania

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Patryk Walewski

Rozdział I. Zagadnienia wstępne

1. Umowa B2B jako stosunek pomiędzy dwoma przedsiębiorcami

1.1. Wstęp

Przez umowę B2B należy rozumieć umowę o świadczenie usług zawieraną pomiędzy dwoma przedsiębiorcami. Określenie „B2B” pochodzi z języka angielskiego i stanowi skrót od zwrotu *business-to-business*. W praktyce oznacza ono relację gospodarczą „między przedsiębiorstwami”, czyli taką, w której zarówno usługodawca, jak i usługobiorca prowadzą działalność gospodarczą. W tym modelu współpraca odbywa się zatem pomiędzy podmiotami profesjonalnymi uczestniczącymi w obrocie gospodarczym, a nie pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem.

W polskim porządku prawnym pojęcie przedsiębiorcy nie jest jednak rozumiane w jednolity sposób. Poszczególne ustawy posługują się bowiem własnymi definicjami tego pojęcia, które zostały sformułowane na potrzeby regulacji określonych obszarów prawa. W konsekwencji zakres podmiotów uznawanych za przedsiębiorców może się różnić w zależności od tego, na gruncie jakiej ustawy dokonuje się oceny danego stosunku prawnego.

Ma to istotne znaczenie także w przypadku rozważań dotyczących współpracy określanej jako B2B. Skoro model ten zakłada relację pomiędzy przedsiębiorcami, to w pierwszej kolejności konieczne jest ustalenie, kto w świetle prawa może zostać uznany za przedsiębiorcę. Dopiero na tej podstawie można określić, czy dana współpraca rzeczywiście ma charakter relacji pomiędzy dwoma przedsiębiorcami, a tym samym czy może zostać zakwalifikowana jako współpraca w modelu B2B.

Z tego względu konieczne jest omówienie podstawowych definicji przedsiębiorcy funkcjonujących w polskim systemie prawnym. Pozwoli to ustalić zakres podmiotów, które mogą występować w tego rodzaju relacjach gospodarczych.

1.2. Pojęcie przedsiębiorcy w wybranych ustawach

1.2.1. Definicja przedsiębiorcy w kodeksie cywilnym

Stosownie do art. 43¹ KC przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33¹ § 1 KC, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową.

Z przepisu tego wynika, że status przedsiębiorcy może przysługiwać każdemu podmiotowi prawa cywilnego, o ile prowadzi on działalność gospodarczą lub zawodową we własnym imieniu. Nie jest on zatem zastrzeżony wyłącznie dla określonej kategorii podmiotów. Przedsiębiorcą może być zarówno osoba fizyczna, jak i spółka kapitałowa, fundacja, stowarzyszenie czy jednostka organizacyjna bez osobowości prawnej, której przepisy przyznają zdolność prawną, jak przykładowo spółka osobowa.

W art. 43¹ KC nie przewidziano, aby osoba fizyczna musiała mieć pełną zdolność do czynności prawnych, aby posiadać status przedsiębiorcy. Skoro takiego wymogu nie wprowadzono, istnieją podstawy do przyjęcia, że przedsiębiorcą może być także osoba mająca ograniczoną zdolność do czynności prawnych, w tym małoletni, który ukończył 13 lat.

Stanowisko to znajduje potwierdzenie w wyroku SA w Rzeszowie z 4.7.2023 r. (III AUa 971/21, Legalis), w którym wskazano, że ani art. 43 KC, ani art. 3 PrPrzed nie wymagają pełnej zdolności do czynności prawnych po stronie przedsiębiorcy. Sąd dopuścił nawet zachowanie statusu przedsiębiorcy przez osobę całkowicie ubezwłasnowolnioną, jeżeli działalność nadal faktycznie funkcjonuje w obrocie przez pełnomocnika.

Nie można natomiast podzielić poglądu wyrażonego w wyroku SA w Warszawie z 22.4.2009 r. (VI ACa 1083/08, Legalis), zgodnie z którym przedsiębiorcą może być tylko osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych. Taki wniosek nie wynika z literalnego brzmienia przepisów i nie odpowiada obecnym realiom gospodarczym, w których osoby małoletnie coraz częściej faktycznie uczestniczą w obrocie, zwłaszcza w sferze cyfrowej, e-sporcie, twórczości internetowej czy obrocie dobrami wirtualnymi.

Przykład

Siedemnastolatek gra zawodowo w profesjonalnej drużynie e-sportowej w grę *Kontratak*. Otrzymuje z tego tytułu wynagrodzenie, bierze udział w turniejach oraz wykonuje zobowiązania wobec sponsorów i organizatorów rozgrywek, przy czym to on pozostaje stroną zawieranych umów. Taka aktywność ma charakter zarobkowy, zorganizowany i wykonywany w sposób ciągły, dlatego sam fakt posiadania ograniczonej zdolności do czynności prawnych nie powinien automatycznie wykluczać uznania go za przedsiębiorcę.

Przykład

Szesnastolatka prowadzi popularny profil w mediach społecznościowych i regularnie podejmuje współpracę reklamowe z markami. Jest stroną zawieranych umów, ustala warunki publikacji, ter-

miny kampanii oraz wysokość wynagrodzenia, a następnie realizuje te zobowiązania przez przygotowanie i publikację uzgodnionych materiałów. Taka aktywność ma charakter zarobkowy, zorganizowany i wykonywany w sposób ciągły. Sam fakt posiadania ograniczonej zdolności do czynności prawnych nie powinien więc automatycznie wykluczać uznania jej za przedsiębiorcę.

Przykład

Piętnastolatek regularnie handluje drogimi skórkami¹ do gry online. Jest stroną umów ich zakupu i sprzedaży, kupuje je i odsprzedaje z zyskiem, wyszukuje okazje rynkowe oraz stale kontaktuje się z kolejnymi nabywcami. Taka aktywność ma charakter zarobkowy, zorganizowany i wykonywany w sposób ciągły, dlatego sam fakt posiadania ograniczonej zdolności do czynności prawnych nie powinien automatycznie wykluczać uznania go za przedsiębiorcę.

Prowadzenie działalności gospodarczej przez takie osoby będzie oczywiście w pewnym zakresie ograniczone, ponieważ zawierane przez nie umowy będą dla swojej ważności wymagały zgody lub następczego potwierdzenia przez ich przedstawiciela ustawowego, którym w przypadku małoletnich co do zasady są rodzice (art. 17 i 18 § 1 KC i art. 98 § 1 KRO). Nie jest to jednak okoliczność, która wykluczałaby zupełnie prowadzenie działalności gospodarczej, a tym samym posiadanie statusu przedsiębiorcy, lecz jedynie taka, która ogranicza swobodę zawierania umów w ramach tej działalności.

Przykład

Szesnastoletnia aktorka występująca w serialu negocjuje z marką kosmetyczną kontrakt reklamowy dotyczący udziału w kampanii promocyjnej. To ona ma być stroną tej umowy i to ona ma zrealizować wynikające z niej obowiązki, w szczególności udział w sesji zdjęciowej i działaniach promocyjnych, jednak z uwagi na ograniczoną zdolność do czynności prawnych dla zachowania ważności kontraktu konieczna jest zgoda jej rodziców.

Istotne dla uznania danego podmiotu za przedsiębiorcę w rozumieniu KC jest to, aby prowadził on działalność gospodarczą lub zawodową we własnym imieniu, a nie w imieniu cudzym. Oznacza to, że za przedsiębiorców nie można uznać osób, które działają wyłącznie jako reprezentanci innego podmiotu, a więc na przykład prokurentów, pełnomocników czy członków organów osób prawnych. W takiej sytuacji nie prowadzą oni działalności we własnym imieniu, lecz w imieniu reprezentowanego podmiotu.

Przykład

Spółka „Nova” sp. z o.o. prowadzi działalność w branży IT. Jej prokurent, Jan Kowalski, spotyka się z przedstawicielami klienta, negocjuje cenę wdrożenia systemu, ustala terminy wykonania prac, a następnie podpisuje umowę. Z zewnątrz może się więc wydawać, że to właśnie Jan Kowalski jest podmiotem, który zawiera kontrakt i występuje jako przedsiębiorca. W rzeczywistości działa on jednak wyłącznie jako reprezentant spółki.

¹ „Skórki” do gier (ang. *skins*) są cyfrowymi elementami kosmetycznymi, które zmieniają wygląd postaci, broni, przedmiotów lub innych elementów występujących w grze, zwykle bez wpływu na podstawowe mechaniki rozgrywki. Mimo niematerialnego charakteru mogą one przedstawiać istotną wartość ekonomiczną, zwłaszcza gdy są rzadkie, trudne do uzyskania albo pożądane przez społeczność graczy. W praktyce rynkowej niektóre skórki są przedmiotem odpłatnego obrotu, a ich ceny mogą sięgać bardzo wysokich kwot. Przykładowo, w 2024 r. raportowano sprzedaż skórki AK-47 Case Hardened w grze *Counter-Strike 2* za ponad 1 mln dolarów, a wartość całego rynku skórek do tej gry bywa szacowana w miliardach dolarów.

To nie prokurent staje się stroną umowy, nie on nabywa prawa do wynagrodzenia i nie on odpowiada za wykonanie zobowiązania wobec klienta. Stroną umowy pozostaje spółka „Nova” sp. z o.o., ponieważ za ona prowadzi działalność gospodarczą we własnym imieniu. Prokurent jedynie składa oświadczenie woli w jej imieniu. Dlatego przedsiębiorcą w tej sytuacji jest spółka, a nie prokurent.

Wymóg prowadzenia działalności gospodarczej lub zawodowej we własnym imieniu oznacza, że dany podmiot występuje w obrocie jako samodzielny uczestnik. To on zawiera umowy z klientami, ponosi wobec nich odpowiedzialność i organizuje swoją działalność. Nie wyklucza to jednak, że przy wykonywaniu konkretnych czynności może działać w cudzym imieniu, jeżeli wynika to z charakteru świadczonych usług.

Taki model występuje zwłaszcza w działalności profesjonalnej, m.in. u: doradców podatkowych, radców prawnych, adwokatów, rzeczników patentowych czy doradców restrukturyzacyjnych. Prowadzą oni własną działalność we własnym imieniu, lecz w wykonaniu umów z klientami podejmują niektóre czynności w ich imieniu.

Potwierdzają to także przepisy KC o spedycji. Z art. 794 § 1 i 2 KC wynika, że spedytora działa w zakresie swojego przedsiębiorstwa, a zarazem może występować w imieniu własnym albo w imieniu dającego zlecenie. Podobnie art. 4 ust. 3 i 4 DystrUbezpiepU przewiduje, że agent ubezpieczeniowy działa w ramach własnej działalności agencyjnej w imieniu lub na rzecz zakładu ubezpieczeń, a broker ubezpieczeniowy – w imieniu lub na rzecz klienta.

Przykład

Doradca podatkowy prowadzi kancelarię w formie JDG. To on zawiera umowę z klientem, wystawia fakturę za swoje usługi i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykonanie. W tym sensie prowadzi działalność gospodarczą we własnym imieniu. Jednocześnie, wykonując tę umowę, sporządza i podpisuje w imieniu klienta odwołanie od decyzji organu podatkowego oraz reprezentuje go w toku postępowania. Oznacza to, że mimo iż działalność doradcy podatkowego jest prowadzona we własnym imieniu, poszczególne czynności w ramach tej działalności mogą być podejmowane w imieniu klienta.

Przykład

Agent ubezpieczeniowy prowadzi własną działalność gospodarczą i współpracuje z zakładem ubezpieczeń. To on organizuje swoją działalność, zawiera umowy dotyczące jej prowadzenia, ponosi koszty funkcjonowania przedsiębiorstwa i odpowiada za sposób wykonywania swoich obowiązków. W tym znaczeniu działa jako samodzielny przedsiębiorca. Jednocześnie, oferując klientowi konkretną polisę i podejmując czynności dystrybucyjne, działa w imieniu zakładu ubezpieczeń. Nie zmienia to jednak tego, że działalność agencyjna jest jego własną działalnością gospodarczą, prowadzoną we własnym imieniu.

W definicji przedsiębiorcy z art. 43¹ KC ustawodawca odwołuje się do prowadzenia działalności gospodarczej lub zawodowej we własnym imieniu, a nie na własny rachunek. Oznacza to, że przedsiębiorcą może być także podmiot działający we własnym imieniu, lecz na cudzy rachunek.

Potwierdza to art. 765 KC, zgodnie z którym komisant działa „w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa”, kupując lub sprzedając rzeczy ruchome na rachunek komitenta, ale w imieniu własnym. Podobny wniosek wynika z art. 758 § 1 KC, który przewi-

duje, że agent działa „w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa”, stale pośrednicząc przy zawieraniu umów na rzecz dającego zlecenie przedsiębiorcy albo zawierając je w jego imieniu.

Działanie na cudzy rachunek lub na rzecz innego podmiotu nie wyklucza więc statusu przedsiębiorcy, jeżeli czynności są wykonywane profesjonalnie, w ramach własnej działalności i we własnym imieniu.

Przykład

Spółka „Omega” sp. z o.o. produkuje maszyny przemysłowe. Jej agent, Piotr Nowak, stale wyszukuje klientów zainteresowanych zakupem tych maszyn, przedstawia im ofertę spółki, prowadzi z nimi rozmowy handlowe i doprowadza do zawarcia umów ze spółką. Z zewnątrz może się więc wydawać, że Piotr Nowak działa jedynie na rzecz cudzego przedsiębiorstwa i wyłącznie w interesie gospodarczym spółki.

W rzeczywistości czynności te stanowią jednak przedmiot jego własnej działalności gospodarczej. Piotr Nowak prowadzi bowiem przedsiębiorstwo polegające na zawodowym i stałym pośredniczeniu przy zawieraniu umów na rzecz innego przedsiębiorcy, za co otrzymuje wynagrodzenie prowizyjne. To, że działa na cudzy rachunek albo na rzecz innego podmiotu, nie wyklucza więc uznania go za przedsiębiorcę. Przeciwnie, taka aktywność może właśnie stanowić istotę jego własnego przedsiębiorstwa.

Kolejnym elementem definicji przedsiębiorcy z art. 431 KC jest wymóg „prowadzenia” działalności gospodarczej lub zawodowej. Zgodnie z definicją słownikową „prowadzić” oznacza „wykonywać, kontynuować jakąś czynność, działalność”². Pojęcie to zakłada więc trwałość, ciągłość i powtarzalność aktywności, a nie jednorazowe, okazjonalne działanie.

Przedsiębiorcą w rozumieniu KC jest zatem podmiot, który wykonuje czynności gospodarcze lub zawodowe w sposób powtarzalny i z zamiarem ich kontynuowania. Z zakresu tego pojęcia należy wyłączyć aktywność jednorazową, incydentalną albo podejmowaną bez zamiaru powtarzania. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w orzecznictwie.

Orzecznictwo

Przedsiębiorcą zaś, zgodnie z normą art. 43¹ KC, jest osoba fizyczna prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową. Kluczowe znaczenie dla zdefiniowania pojęcia przedsiębiorcy ma element funkcjonalny, łączący się z prowadzeniem działalności gospodarczej lub zawodowej. Ustawa wymaga bowiem, aby przedsiębiorca „prowadził” działalność gospodarczą lub zawodową. Samo stwierdzenie „prowadzi działalność” zakłada określony ciąg działań, a nie tylko pojedyncze czynności. Przedsiębiorcą jest więc tylko ten, kto wykonuje czynności powtarzalne, i to w taki sposób, że tworzą one pewną całość, a nie stanowią oderwanego świadczenia czy też świadczeń określonych rzeczy lub usług. Tylko jeżeli takie działania mają charakter gospodarczy lub zawodowy, istnieją podstawy do uznania, że podejmujący je podmiot jest przedsiębiorcą [wyr. SA w Łodzi z 31.1.2017 r. (III AUa 252/16, Legalis)].

Tożsame stanowisko wyrażono również w:

- 1) wyroku SA w Łodzi z 28.12.2016 r. (III AUa 53/16, Legalis);

² Hasło „prowadzić”, Słownik języka polskiego PWN, <https://sjp.pwn.pl/slovniki/prowodzi%C4%87.html> (dostęp: 11.5.2026 r.).

- 2) wyroku SA w Łodzi z 20.7.2015 r. (III AUa 1339/14, Legalis);
- 3) postanowieniu SA w Szczecinie z 7.8.2006 r. (I ACz 441/06, Legalis);
- 4) wyroku SO w Łodzi z 14.9.2020 r. (VIII U 3728/19, Legalis);
- 5) wyroku SO w Krakowie z 29.9.2022 r. (VII U 38/22, Legalis).

Przykład

Anna Kowalska jednorazowo sprzedała przez Internet własnoręcznie wykonany komplet świec sojowych znajomej firmie, a po tej transakcji nie planowała dalej zajmować się ich wytwarzaniem ani sprzedażą. Sam fakt dokonania tej jednej czynności nie pozwala uznać jej za przedsiębiorcę w rozumieniu KC. Działanie to miało bowiem charakter incydentalny, nie było elementem stałej aktywności i nie wiązało się z zamiarem jej kontynuowania.

Inaczej należałoby ocenić sytuację, w której Anna Kowalska regularnie wytwarza świece, oferuje je kolejnym klientom, organizuje sposób ich sprzedaży i zakłada, że będzie tę aktywność kontynuować. W takim przypadku jej czynności tworzyłyby już pewną powtarzalną i zorganizowaną całość. Dopiero wtedy można byłoby mówić o prowadzeniu działalności gospodarczej lub zawodowej, a w konsekwencji o możliwości uznania jej za przedsiębiorcę.

Finalnie działalność danego podmiotu musi zostać zakwalifikowana jako gospodarcza albo zawodowa.

Przy ocenie działalności gospodarczej należy odwołać się do art. 3 PrPrzed, zgodnie z którym jest nią „zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły”. Szerzej definicja ta zostanie omówiona w pkt 1.3.1 tego rozdziału.

Działalność zawodowa obejmuje natomiast działalność wykonywaną w ramach wolnych zawodów. Kodeks cywilny nie definiuje tego pojęcia, dlatego pomocniczo można odwołać się do art. 88 KSH, który wymienia zawody wykonywane w formie spółki partnerskiej, m.in. adwokata, doradcę podatkowego, radcę prawnego, lekarza, notariusza, rzecznika patentowego, biegłego rewidenta, brokera ubezpieczeniowego, księgowego, architekta, tłumacza przysięgłego czy rzeczoznawcę majątkowego.

Status przedsiębiorcy w rozumieniu KC ma istotne znaczenie praktyczne. Pozwala bowiem zawierać umowy przewidziane dla podmiotów działających w zakresie swojego przedsiębiorstwa, w szczególności umowę leasingu, agencyjną, komisju, przewozu, spedycji, ubezpieczenia, składu oraz sprzedaży ratalnej.

Orzecznictwo

Zgodnie z art. 758 KC umowa agencyjna jest umową, przez którą przyjmujący zlecenie (agent) zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, do stałego pośredniczenia, za wynagrodzeniem, przy zawieraniu z klientami umów na rzecz dającego zlecenie przedsiębiorcy albo do zawierania ich w jego imieniu. Umowa agencyjna należy do umów konsensualnych, wzajemnych i odpłatnych. Opiera się na szczególnym zaufaniu do osoby agenta. Jej stronami mogą być tylko profesjonaliści, przedsiębiorcy [wyr. SR w Koninie z 7.2.2020 r. (V GC 993/19, Legalis)].

Status przedsiębiorcy wiąże się także ze stosowaniem szczególnych reguł obrotu w relacjach z konsumentami oraz innymi przedsiębiorcami.

W stosunkach z konsumentami dotyczy to m.in. ograniczeń w modyfikowaniu odpowiedzialności z tytułu rękojmi, skutków braku odpowiedzi na żądanie konsumenta w termi-

nie oraz szczególnych zasad przedawnienia roszczeń przeciwko konsumentowi. W obrocie profesjonalnym znaczenie mają natomiast m.in. milczące przyjęcie oferty przez przedsiębiorcę oraz surowsze zasady utraty uprawnień z rękopisami przy sprzedaży między przedsiębiorcami.

1.2.2. Definicja przedsiębiorcy w ustawie – Prawo przedsiębiorców

W myśl art. 4 ust. 1 PrPrzed przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Podobnie jak na gruncie KC, przedsiębiorcą może być zasadniczo każdy podmiot prawa cywilnego, o ile wykonuje działalność gospodarczą.

W PrPrzed nie uzależniono statusu przedsiębiorcy od posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych. Definicja przedsiębiorcy odwołuje się do wykonywania działalności gospodarczej, bez wprowadzenia dodatkowego wymogu pełnej zdolności do czynności prawnych. Daje to podstawę do przyjęcia, że status przedsiębiorcy może przysługiwać także małoletniemu albo osobie ubezwłasnowolnionej częściowo, choć samodzielne dokonywanie czynności prawnych przez takie osoby będzie podlegało ograniczeniom.

Wniosek ten wzmacnia art. 2 PrPrzed, zgodnie z którym podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach. Skoro ustawodawca posłużył się formułą „dla każdego”, to wyłączenie osób z ograniczoną zdolnością do czynności prawnych wymagałoby wyraźnej podstawy prawnej.

Potwierdza to także art. 5 ust. 2 pkt 7 CEIDGU, który przewiduje ujawnienie we wpisie informacji o ograniczeniu lub utracie zdolności do czynności prawnych oraz o ustanowieniu kurateli lub opieki. Regulacja ta zakłada więc możliwość funkcjonowania takiej osoby w obrocie jako przedsiębiorcy.

Zbieżne stanowisko prezentuje również portal Biznes.gov.pl, gdzie wskazano, że małoletni może prowadzić JDG, przy czym wniosek do CEIDG składa wraz z przedstawicielami ustawowymi. Jeżeli są nimi rodzice, powinni działać wspólnie, zgodnie z art. 97 § 2 KRO³.

Podobny pogląd wyraził Prezes NFZ w decyzji z 16.10.2025 r. (NFZ-BP.5202.50.2025, 2025.483378.KAUS, decyzja Nr 21/2025/BP), wskazując, że dla uzyskania statusu przedsiębiorcy znaczenie ma zdolność prawna, natomiast pełna albo niepełna zdolność do czynności prawnych nie przesądza o samym statusie przedsiębiorcy.

Przykład

Szesnastoletni streamer internetowy⁴ zaczął otrzymywać liczne propozycje płatnych współprac reklamowych. Aby prowadzić tę aktywność w formie działalności gospodarczej, udał się wraz z ro-

³ Kto może prowadzić działalność gospodarczą w Polsce, Biznes.gov.pl, <https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/00170> (dostęp: 12.5.2026 r.).

⁴ Streamer internetowy to osoba, która prowadzi transmisje na żywo w Internecie, najczęściej za pośrednictwem platform, takich jak: Twitch, YouTube, TikTok Live czy Facebook Gaming. Transmisje te mogą obejmować m.in.: rozgrywkę w gry komputerowe, komentowanie wydarzeń, rozmowy z widzami, działalność edukacyjną, rozrywkową albo lifestyle'ową. Charakterystyczną cechą streamingu jest bieżąca interakcja z odbior-

dzicami do urzędu gminy w celu złożenia wniosku CEIDG-1. Jako przedsiębiorcę wskazano w nim małoletniego, natomiast wnioszek podpisali jego rodzice jako przedstawiciele ustawowi.

Osobami, które nie są przedsiębiorcami w rozumieniu PrPrzed, są przede wszystkim osoby prowadzące działalność nierejestrowaną. Zgodnie z art. 5 ust. 1 PrPrzed działalność osoby fizycznej, której przychód należny nie przekracza w żadnym kwartale 225% minimalnego wynagrodzenia i która w ostatnich 60 miesiącach nie wykonywała działalności gospodarczej, nie stanowi działalności gospodarczej. Tym samym nie spełnia podstawowej przesłanki uznania za przedsiębiorcę. W 2026 r., przy minimalnym wynagrodzeniu 4806 zł brutto, kwartalny limit wynosi 10 813,50 zł.

Przedsiębiorcami w rozumieniu PrPrzed nie będą także osoby wykonujące działalność wyłączoną spod zastosowania PrPrzed. Zgodnie z art. 6 ust. 1 PrPrzed dotyczy to m.in.: działalności wytwórczej w rolnictwie, wybranych usług świadczonych przez rolników w gospodarstwach rolnych, określonego wyrobu wina przez rolników, rolniczego handlu detalicznego oraz działalności kół gospodyń wiejskich spełniających warunki ustawowe.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 PrPrzed przedsiębiorcami są natomiast wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Sama spółka cywilna nie jest odrębnym podmiotem prawa, lecz umową uregulowaną w art. 860–875 KC. Nie ma zdolności prawnej, dlatego co do zasady nie może być stroną umowy ani adresatem decyzji administracyjnej. Podmiotami praw i obowiązków są jej wspólnicy.

Potwierdza to wyrok WSA w Gliwicach z 7.7.2015 r. (II SA/GI 965/15, Legalis), w którym wskazano, że decyzja administracyjna skierowana do spółki cywilnej jest wadliwa, gdyż spółka cywilna nie jest przedsiębiorcą i nie może ponosić odpowiedzialności w postępowaniu administracyjnym.

Uzyskanie statusu przedsiębiorcy nie wymaga wpisu do CEIDG w tym znaczeniu, że decyduje rzeczywiste wykonywanie działalności gospodarczej, a nie sam wpis. Wpis do CEIDG ma charakter deklaratoryjny, a nie konstytutywny. Potwierdzają to m.in.:

- 1) wyrok SO w Toruniu z 10.7.2025 r. (IV U 379/25, Legalis), zgodnie z którym wpis nie kreuje bytu prawnego przedsiębiorcy;
- 2) wyrok SA w Gdańsku z 18.7.2017 r. (III AUa 309/17, Legalis), w którym przyjęto, że wpis tworzy jedynie domniemanie faktyczne prowadzenia działalności, możliwe do obalenia w postępowaniu dowodowym.

Przykład

Jan Nowak od kilku miesięcy regularnie kupował sprzęt elektroniczny w hurtowniach, a następnie sprzedawał go z zyskiem przez Internet, organizując dostawy, reklamy i obsługę klientów, choć nie złożył jeszcze wniosku o wpis do CEIDG. W takiej sytuacji sam brak wpisu nie wyklucza uznania go za przedsiębiorcę, skoro z okoliczności sprawy wynika, że faktycznie wykonywał działalność gospodarczą. Wpis do CEIDG potwierdziłby jedynie istniejący już stan, a nie dopiero tworzył status przedsiębiorcy.

camy, np. poprzez chat, reakcje lub płatne wiadomości. Streamerzy mogą uzyskiwać przychody m.in. z: reklam, subskrypcji, darowizn od widzów, współprac komercyjnych, sponsoringu, programów partnerskich oraz sprzedaży własnych produktów lub usług.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 PrPrzed działalność gospodarczą można podjąć w dniu złożenia wniosku o wpis do CEIDG. Wpis nie tworzy więc statusu przedsiębiorcy, ale legalizuje wykonywanie działalności w sferze publicznoprawnej. Prowadzenie działalności bez wymaganego zgłoszenia może natomiast skutkować odpowiedzialnością wykroczeniową na podstawie art. 60¹ § 1 KW.

Status przedsiębiorcy w rozumieniu PrPrzed powoduje stosowanie tej ustawy, która określa zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej oraz prawa i obowiązki przedsiębiorców. Obejmuje to m.in. gwarancje w relacjach z organami władzy publicznej, takie jak: domniemanie uczciwości przedsiębiorcy i rozstrzygnięcie nieusuwalnych wątpliwości faktycznych na jego korzyść w przypadkach wskazanych w art. 10 ust. 1 i 2 PrPrzed.

Ze statusem tym wiążą się także obowiązki publicznoprawne, w tym obowiązek:

- 1) korzystania z rachunku płatniczego przedsiębiorcy w przypadkach z art. 19 PrPrzed;
- 2) zapewnienia możliwości zapłaty bezgotówkowej zgodnie z art. 19a ust. 1 PrPrzed;
- 3) posługiwania się NIP w obrocie prawnym i gospodarczym na podstawie art. 20 ust. 2 PrPrzed.

Co do zasady status przedsiębiorcy wiąże się również z obowiązkami w zakresie ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, co zostanie omówione w rozdziałach IV i V.

1.2.3. Definicja przedsiębiorcy w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji

Odrębną definicję przedsiębiorcy przewiduje art. 2 ZNKU. Zgodnie z tym przepisem przedsiębiorcami są osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne bez osobowości prawnej, które prowadząc, choćby ubocznie, działalność zarobkową lub zawodową, uczestniczą w działalności gospodarczej.

Definicja ta jest szersza niż definicje z KC i PrPrzed. Nie wymaga bowiem prowadzenia działalności gospodarczej jako takiej, lecz wystarczy prowadzenie działalności zarobkowej lub zawodowej oraz uczestniczenie przez to w działalności gospodarczej. Działalność ta może mieć przy tym charakter uboczny, czyli dodatkowy albo pomocniczy względem podstawowej aktywności danego podmiotu⁵.

Działalnością zarobkową jest aktywność ukierunkowana na uzyskanie przysporzenia majątkowego, zwłaszcza dochodu albo zysku. Istotny jest sam cel zarobkowy, a nie faktyczne osiągnięcie zysku⁶.

Działalność zawodowa oznacza natomiast aktywność fachową, zorganizowaną, powtarzalną i wykonywaną w sposób właściwy dla określonego zawodu⁷. W orzecznictwie SN

⁵ Hasło „ubocznie”, Wielki słownik języka polskiego, <https://wsjp.pl/haslo/podglad/105742/ubocznie> (dostęp: 11.5.2026 r.).

⁶ Hasło „zarobkowy”, Wielki słownik języka polskiego, <https://wsjp.pl/haslo/podglad/16040/zarobkowy/1909256/zwiazany-z-zarobkiem-pieniedzmi> (dostęp: 11.5.2026 r.).

⁷ Hasło „zawodowy”, Wielki słownik języka polskiego, <https://wsjp.pl/haslo/podglad/15812/zawodowy/5064125/zwiazany-z-zawodem-praca-dla-zarobku> (dostęp: 11.5.2026 r.).

podkreśla się, że działalność zawodowa musi mieć cechy stałości, ciągłości i organizacji, co wynika m.in. z wyroków SN z: 22.10.2003 r. (II CK 161/02, Legalis) oraz 13.11.2024 r. (II CSKP 351/24, Legalis).

Pojęcia działalności zarobkowej i zawodowej należy traktować odrębnie. Oznacza to, że działalność zawodowa nie musi być nastawiona na zysk. Potwierdza to wyrok SN z 29.11.2013 r. (I CSK 756/12, Legalis), w którym wskazano, że działanie w celu osiągnięcia zysku nie jest konieczne dla uznania podmiotu za przedsiębiorcę w rozumieniu art. 2 ZNKU.

Finalnie konieczne jest jeszcze uczestniczenie w działalności gospodarczej. Nie należy go utożsamiać z jej prowadzeniem ani z działaniami konsumenckimi. Chodzi o zachowania zarobkowe albo zawodowe pozostające w związku z działalnością gospodarczą i mogące wpływać na interesy przedsiębiorców lub klientów, co potwierdzają wyroki SN z 29.11.2013 r. (I CSK 756/12, Legalis) oraz z 13.11.2024 r. (II CSKP 351/24, Legalis).

Przykład

Fundacja prowadzi portal internetowy poświęcony ochronie praw pacjentów. Jej podstawowym celem nie jest osiągnięcie zysku, lecz działalność statutowa. Równocześnie fundacja w sposób stały i zorganizowany przygotowuje odpłatne raporty branżowe dla podmiotów leczniczych, organizuje specjalistyczne szkolenia oraz publikuje rankingi placówek medycznych, które wpływają na decyzje pacjentów i pozycję rynkową przedsiębiorców z branży medycznej. W takiej sytuacji można przyjąć, że fundacja spełnia definicję przedsiębiorcy na gruncie ZNKU, ponieważ prowadzi co najmniej ubocznie działalność zawodową lub zarobkową i przez to uczestniczy w działalności gospodarczej.

Przykład

Stowarzyszenie zrzeszające producentów żywności ekologicznej realizuje cele statutowe związane z promocją zdrowego odżywiania i wspieraniem swoich członków. Równocześnie w sposób stały i zorganizowany opracowuje odpłatne analizy rynku, przygotowuje raporty dotyczące trendów konsumenckich oraz organizuje płatne szkolenia dla podmiotów działających w branży spożywczej. Taka aktywność ma charakter działalności zarobkowej, ponieważ jest nastawiona na uzyskiwanie przychodu. Jednocześnie stowarzyszenie uczestniczy przez to w działalności gospodarczej, ponieważ jego działania wpływają na sposób funkcjonowania przedsiębiorców na rynku oraz na decyzje podejmowane przez klientów. W tej sytuacji stowarzyszenie może zostać uznane za przedsiębiorcę na gruncie ZNKU.

Status przedsiębiorcy w rozumieniu ZNKU ma istotne znaczenie praktyczne, ponieważ zapewnia ochronę przed czynami nieuczciwej konkurencji. Przedsiębiorca, którego interes został zagrożony lub naruszony, może dochodzić roszczeń z art. 18 ust. 1 ZNKU, w tym żądać zaniechania naruszeń, usunięcia ich skutków, naprawienia szkody, wydania bezpodstawnie uzyskanych korzyści albo zasądzenia odpowiedniej kwoty na cel społeczny.

Status ten umożliwia także korzystanie z ochrony prawnokarnej przewidzianej w ZNKU, m.in. w razie bezprawnego ujawnienia, wykorzystania albo pozyskania tajemnicy przedsiębiorstwa, co może prowadzić do odpowiedzialności karnej na podstawie art. 23 ust. 1 ZNKU.

1.3. Pojęcie działalności gospodarczej w wybranych ustawach

1.3.1. Definicja działalności gospodarczej w ustawie – Prawo przedsiębiorców

Zgodnie z art. 3 PrPrzed działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. Oznacza to, że dla uznania określonej aktywności za działalność gospodarczą w rozumieniu PrPrzed konieczne jest łączne wystąpienie czterech przesłanek:

- 1) działalność musi mieć charakter zorganizowany;
- 2) działalność musi mieć charakter zarobkowy;
- 3) działalność musi być wykonywana we własnym imieniu;
- 4) działalność musi być wykonywana w sposób ciągły.

Ad 1. Przesłanka zorganizowania oznacza, że działalność gospodarcza nie może sprowadzać się do przypadkowych, luźnych lub jednorazowych działań, lecz musi być osadzona w określonych ramach organizacyjnych, zarówno formalnych, jak i materialnych. Jak wskazał SN w wyroku z 22.5.2024 r. (III USKP 49/23, Legalis), o zorganizowaniu działalności nie świadczy wyłącznie jej forma organizacyjno-prawna, w szczególności sam wpis do ewidencji działalności gospodarczej albo do KRS, ponieważ wpis i dokumenty zgłoszeniowe tworzą jedynie domniemanie prowadzenia działalności, które może zostać obalone, jeżeli aktywność nie spełnia ustawowych cech działalności gospodarczej. Podobnie SN w wyroku z 6.4.2017 r. (II UK 98/16, Legalis), podkreślił, że zorganizowany charakter oznacza wpisanie obranego rodzaju działalności w określone ramy organizacyjne, takie jak np. utworzenie siedziby, zorganizowanie biura lub innych pomieszczeń, zatrudnianie pracowników czy ustanowienie wewnętrznych reguł działania. Z kolei w postanowieniu z 12.3.2025 r. (II USK 143/24, Legalis) SN wyjaśnił, że zorganizowanie w płaszczyźnie materialnej przejawia się przykładowo przez zapewnienie kapitału, lokalu, środków biurowych, maszyn, sprzętu, technologii, podjęcie działań marketingowych oraz przez uzyskanie i utrzymywanie kwalifikacji potrzebnych do wykonywania określonej działalności. O zorganizowaniu decyduje więc realne przygotowanie zaplecza potrzebnego do wykonywania danej aktywności, a nie tylko formalne jej zgłoszenie.

Przykład

Pan Michał postanowił rozpocząć działalność polegającą na szyciu i sprzedaży odzieży dziecięcej. Wynajął niewielki lokal, kupił maszyny do szycia i materiały, założył stronę internetową oraz profile w mediach społecznościowych, przygotował regulamin sprzedaży i rozpoczął stałą promocję swoich produktów. W tej sytuacji można przyjąć, że jego aktywność spełnia przesłankę zorganizowania, ponieważ została osadzona w konkretnych ramach organizacyjnych i materialnych, a więc nie ogranicza się do samego zamiaru prowadzenia działalności ani do formalnego wpisu do CEIDG.

Ocena spełnienia przesłanki zorganizowania zawsze powinna być dokonywana na tle konkretnego przypadku, ponieważ wymagany stopień organizacji zależy od rodzaju wykonywanej działalności. Czego innego będzie wymagało prowadzenie firmy budowlanej, gdzie naturalne może być zapewnienie zaplecza sprzętowego, magazynowego, transpor-

towego czy kadrowego, a czego innego działalność grafika komputerowego, który może wykonywać ją samodzielnie, korzystając głównie z komputera, odpowiedniego oprogramowania i pozyskiwania klientów na zasadzie poleceń.

W kontekście współprac B2B za spełnienie przesłanki zorganizowania należałoby co do zasady uznać zadbanie o podstawowe wymogi związane z takim modelem działania, a więc nie tylko sam wpis do CEIDG, lecz także – jeśli jest to wymagane – rejestrację jako podatnika VAT, założenie firmowego rachunku bankowego, zapewnienie obsługi księgowej przez zawarcie umowy z biurem rachunkowym albo zakup odpowiedniego oprogramowania do księgowości, a także zorganizowanie zaplecza potrzebnego do wykonywania usług, przykładowo przez zawarcie umowy leasingu na firmowe auto oraz zakup niezbędnych urządzeń (np. „firmowego” laptopa, telefonu, „firmowej” drukarki itp.).

Przykład

Pan Patryk świadczy usługi doradztwa prawnego w modelu B2B na rzecz kilku klientów. Poza uzyskaniem wpisu do CEIDG zarejestrował się jako podatnik VAT, założył firmowy rachunek bankowy, zawarł umowę z biurem rachunkowym, korzysta z profesjonalnych narzędzi do obsługi dokumentów i komunikacji z klientami, a także zawarł umowę leasingu samochodu wykorzystywanego do dojazdów na spotkania. W tej sytuacji można przyjąć, że jego aktywność spełnia przesłankę zorganizowania, ponieważ została ujęta w realne i adekwatne do rodzaju świadczonych usług ramy organizacyjne.

Ad 2. Przesłanka zarobkowości oznacza, że dana działalność musi być podejmowana w celu osiągnięcia zarobku, rozumianego jako uzyskanie nadwyżki przychodów nad kosztami, przy czym decydujące znaczenie ma tu sam cel działalności, a nie to, czy zysk rzeczywiście został osiągnięty. Jak trafnie wskazano w wyroku WSA w Gliwicach z 10.9.2025 r. (I SA/GI 854/25, Legalis), zarobkowy charakter działalności oznacza, że zamiarem jej podjęcia jest osiągnięcie zysku, a sam brak faktycznego zysku albo nawet ponoszenie strat nie wykluczają jeszcze zarobkowości, jeżeli działalność od początku była ukierunkowana na taki rezultat. Podobnie w wyroku WSA w Gdańsku z 5.8.2025 r. (I SA/Gd 378/25, Legalis) podkreślono, że działalność ma charakter zarobkowy wtedy, gdy jest prowadzona w celu osiągania zysków, nawet jeśli *de facto* nie zawsze okaże się dochodowa. Z kolei w wyroku WSA w Gdańsku z 27.5.2025 r. (I SA/Gd 208/25, Legalis) wyraźnie odróżniono działalność zarobkową od aktywności, która takiego celu nie ma, np. działalności charytatywnej, społecznej, kulturalnej czy nastawionej na realizację zadań niezarobkowych.

Z tych orzeczeń wynika więc, że o zarobkowości nie decyduje sam fakt uzyskania pieniędzy albo potencjalna możliwość osiągnięcia przychodu, lecz to, czy dana aktywność jest od początku nakierowana na osiągnięcie zysku jako swojego celu.

Przykład

Pan Filip na co dzień pracuje w zakładzie produkcyjnym. Po pracy regularnie pomaga przy remontach mieszkań osób ubogich, organizowanych przez lokalną grupę wolontariuszy. Na potrzeby tych prac używa także profesjonalnych narzędzi, które wcześniej kupił. Nie pobiera jednak za to wynagrodzenia, nie szuka klientów, nie reklamuje swoich usług i nie wykonuje tych prac w celu osią-

gnięcia zysku. W tej sytuacji nie można mówić o spełnieniu przesłanki zarobkowości, ponieważ jego aktywność ma charakter charytatywny, a nie zarobkowy.

Przykład

Pani Aleksandra po godzinach pracy zaczęła samodzielnie wykonywać i sprzedawać personalizowane dekoracje do pokoiw dziecięcych. Regularnie przyjmuje zamówienia, ustala ceny, tak aby osiągać zysk, kupuje materiały, promuje swoją ofertę w mediach społecznościowych i sprzedaje gotowe produkty kolejnym klientom. W tej sytuacji można przyjąć, że jej aktywność spełnia przesłankę zarobkowości, ponieważ jest podejmowana w celu osiągnięcia zarobku, nawet jeśli w niektórych okresach ponoszone koszty okażą się wyższe od uzyskanych przychodów.

Ad 3. Przesłanka wykonywania działalności „we własnym imieniu” oznacza, że dana działalność jest prowadzona na własną rzecz i na własną odpowiedzialność, a więc to dany podmiot jest nosicielem praw i obowiązków powstających w związku z jej wykonywaniem. Jak wskazano w wyroku SO w Zielonej Górze z 13.8.2021 r. (IV U 952/19, Legalis), zwrot „we własnym imieniu” można rozumieć jako wskazujący na odrębność i niezależność od innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, przy czym stanowi on swoisty wymóg, aby czynności danego podmiotu kreowały jego prawa i obowiązki oraz określały jego sytuację prawną. Podobnie SA w Szczecinie w wyroku z 26.3.2019 r. (III AUa 547/18, Legalis) trafnie przyjął, że *a contrario* działalnością gospodarczą nie jest działalność wykonywana w imieniu innego podmiotu.

Nie oznacza to jednak, że każda pojedyncza czynność podejmowana w ramach działalności musi być wykonywana we własnym imieniu. Kluczowe jest, aby sama działalność była prowadzona w imieniu własnym, a więc aby to przedsiębiorca był podmiotem organizującym tę działalność, zawierającym umowy dotyczące jej prowadzenia i ponoszącym odpowiedzialność za jej wykonywanie. Dlatego nie wyklucza tej przesłanki sytuacja, w której przedsiębiorca w ramach własnej działalności dokonuje określonych czynności procesowych lub faktycznych w imieniu klienta, jeżeli czyni to jako element własnej, samodzielnie prowadzonej działalności.

Przykład

Pan Przemysław prowadzi działalność gospodarczą w zakresie doradztwa podatkowego. To on zawiera z klientami umowy o świadczenie usług, organizuje sposób wykonywania pracy, wystawia faktury i ponosi odpowiedzialność za prowadzenie swojej działalności. W ramach tej działalności, na podstawie udzielonych pełnomocnictw, składa jednak pisma i wnioski w imieniu klientów przed organami podatkowymi. W tej sytuacji należy przyjąć, że działalność pana Przemysława jest wykonywana we własnym imieniu, ponieważ to on prowadzi własną działalność i to jego prawa oraz obowiązki kształtują się jako przedsiębiorcy, a działanie w imieniu klientów dotyczy jedynie poszczególnych czynności podejmowanych w ramach tej działalności.

Przykład

Pani Katarzyna jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę w spółce doradczej. W ramach swoich obowiązków przygotowuje projekty opinii, kontaktuje się z klientami i uczestniczy w spotkaniach, ale wszystkie te czynności wykonuje wyłącznie w imieniu i na rzecz pracodawcy. Stroną umów z klientami jest spółka, to ona wystawia faktury, ponosi odpowiedzialność za wykonanie usług i to jej prawa oraz obowiązki powstają w związku z prowadzoną działalnością. W tej sytuacji

nie można przyjąć, że pani Katarzyna spełnia przesłankę prowadzenia działalności we własnym imieniu, ponieważ działa w imieniu innego podmiotu, a nie jako samodzielny uczestnik obrotu.

Ad 4. Przesłanka ciągłości oznacza, że działalność gospodarcza nie musi być wykonywana nieustannie, dzień po dniu i bez żadnej przerwy, lecz powinna mieć charakter powtarzalny i zakładać zamiar jej kontynuowania. Już na poziomie językowym „ciągły” oznacza nie tylko „trwający bez przerwy”, ale również „powtarzający się stale”⁸, dlatego ciągłości nie można utożsamiać wyłącznie z absolutną nieustannością. Trafnie ujmuje to orzecznictwo sądów apelacyjnych. W wyroku SA w Poznaniu z 8.3.2022 r. (III AUa 1220/20, Legalis) wskazano, że ciągłość działalności gospodarczej ma 2 aspekty:

- 1) powtarzalność czynności, która pozwala odróżnić działalność gospodarczą od jednostkowej umowy o dzieło, zlecenia albo pojedynczej usługi;
- 2) zamiar niekrótkiego prowadzenia działalności gospodarczej.

To samo stanowisko zostało wyrażone w wyroku SA w Poznaniu z 18.1.2018 r. (III AUa 2092/16, Legalis) oraz w wyroku SA w Białymstoku z 13.6.2017 r. (III AUa 1152/16, Legalis). Z tych orzeczeń jasno wynika, że przeciwieństwem ciągłości i powtarzalności jest jednorazowość, incydentalność, sporadyczność albo przejściowość. Nie spełnia więc tej przesłanki aktywność ograniczona do pojedynczej usługi albo do kilku przypadkowych zleceń, które nie tworzą stałego, powtarzalnego modelu działania.

Przykład

Pan Karol jednorazowo pomalował mieszkanie znajomego za wynagrodzeniem. Nie oferował wcześniej takich usług, nie szukał klientów i nie zakładał, że będzie wykonywał kolejne zlecenia. W tej sytuacji nie można przyjąć, że jego aktywność spełnia przesłankę ciągłości, ponieważ miała charakter incydentalny i jednorazowy.

Przykład

Pan Piotr 2 razy w ciągu roku dorobił sobie, wykonując sporadyczne zlecenia polegające na składaniu mebli kupionych przez sąsiadów. Nie reklamował swoich usług, nie organizował stałego pozyskiwania klientów i nie planował przekształcenia tej aktywności w powtarzalne źródło dochodu. Także w tym przypadku nie jest spełniona przesłanka ciągłości, ponieważ były to jedynie pojedyncze, incydentalne zlecenia, a nie działalność o charakterze powtarzalnym.

Przykład

Pan Aleksander w każdy piątek po pracy przygotowuje odpłatnie projekty prostych grafik reklamowych dla lokalnych przedsiębiorców. Każde zlecenie wykonuje osobno, ale robi to regularnie, przyjmuje kolejne zamówienia i zakłada dalsze świadczenie takich usług. W tej sytuacji można mówić o spełnieniu elementu powtarzalności, ponieważ jego aktywność nie ma charakteru jednorazowego, lecz polega na wielokrotnym wykonywaniu podobnych czynności w kolejnych odstępach czasu.

Warto zwrócić uwagę, że w definicji działalności gospodarczej zawartej w art. 3 PrPrzed ustawodawca nie wskazał jako odrębnej przesłanki prowadzenia tej działalności „na wła-

⁸ Hasło „ciągły”, Słownik języka polskiego PWN, <https://sjp.pwn.pl/slowniki/ci%C4%85g%C5%82y.html> (dostęp: 12.5.2026 r.).

sny rachunek”. Daje to podstawę do stwierdzenia, że nie jest wykluczona sytuacja, w której skutki ekonomiczne działań przedsiębiorcy w znacznej mierze realizują interes innego podmiotu. Szczególnie wyraźnie widać to przy „typowych” współpracach B2B, w których usługodawca wykonuje określone czynności w ramach własnej działalności gospodarczej, ale ich podstawowy ciężar gospodarczy i główne korzyści ekonomiczne są konsumowane po stronie usługobiorcy. Nie zmienia to jednak tego, że po stronie usługodawcy nadal mamy do czynienia z działalnością gospodarczą, jeżeli spełnione są przesłanki wskazane w art. 3 PrPrzed.

Przykład

Programista prowadzący JDG świadczy usługi tworzenia i rozwijania oprogramowania wyłącznie dla jednego kontrahenta. Opracowywany przez niego kod jest wykorzystywany w produktach cyfrowych sprzedawanych następnie przez tego kontrahenta jego klientom, a więc to przede wszystkim kontrahent osiąga bezpośrednie korzyści ekonomiczne z rezultatów pracy programisty. Można więc powiedzieć, że w sensie gospodarczym zasadnicze efekty tej aktywności „trafiają” do usługobiorcy, a nie do samego usługodawcy. Mimo to aktywność programisty nadal może stanowić działalność gospodarczą, ponieważ istotne jest to, że jest wykonywana przez niego we własnym imieniu, w sposób zorganizowany, ciągły i zarobkowy.

1.3.2. Definicja działalności gospodarczej w ustawie o podatku od towarów i usług

Definicję działalności gospodarczej na potrzeby VATU zawiera art. 15 ust. 2 VATU, zgodnie z którym działalność gospodarcza obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody. Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub WNIP w sposób ciągły dla celów zarobkowych.

Definicję tę warto podzielić na dwie części. Pierwsza część ma charakter ogólny i stanowi, że działalność gospodarcza obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, a także rolników, podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz osób wykonujących wolne zawody. Jest to ujęcie bardzo pojemne. Wskazuje na to już samo użycie słowa „wszelka”, które w języku potocznym oznacza tyle, co każda, obejmująca wszystkie rodzaje określonych zjawisk lub sposobów działania⁹.

Należy więc przyjąć, że dla celów opodatkowania VAT ustawodawca zamierzał objąć definicją działalności gospodarczej praktycznie wszystkie podstawowe sektory gospodarki, a więc: produkcję, handel, usługi, eksploatację zasobów naturalnych, rolnictwo oraz działalność wolnych zawodów. Taki kierunek wykładni potwierdzają także interpretacje indywidualne Dyrektora KIS z: 20.2.2026 r. (0111-KDIB3-3.4012.702.2025.2.JSU, Legalis) oraz 27.2.2026 r. (0112-KDIL1-1.4012.974.2025.2.DS, Legalis), w których wskazano, że definicja działalności gospodarczej na gruncie VATU ma charakter uniwersalny

⁹ Hasło „wszelki”, Słownik języka polskiego PWN, <https://sjp.pwn.pl/slowniki/wszelki.html> (dostęp: 14.5.2026 r.).

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl